

AAN DE SLAG

SLAPEN

Tip! Cubiss en Bibliotheek Eindhoven hebben een inspiratiegids ontwikkeld voor de Nationale Voorleesdagen. De gids wordt naar alle scholen en kinderopvangorganisaties in Eindhoven en Waalre toegestuurd. In de gids staan tips hoe je het boek kan inzetten. Voor de allerkleinsten wordt het knisperboekje *Dag Dieren* van Dick Bruna meegeleverd.

Op 24 januari tot en met 3 februari 2018 zijn [de Nationale Voorleesdagen](#). Zoals de naam al doet vermoeden, staat deze week in het teken van voorlezen. Want niets is zo leuk en belangrijk als voorgelezen worden. Het prikkelt de fantasie, ontwikkelt het taalgevoel en bezorgt kinderen veel plezier.

Tijdens deze week wordt het Prentenboek van het Jaar uitgereikt. Een jury van bibliothecarissen kiest uit het complete aanbod van prentenboeken van het afgelopen jaar. Het belangrijkste criterium is dat het boek, naast een goed verhaal en aantrekkelijke illustraties, voldoende aanknopingspunten biedt voor interactie met de peuters en verwerking in hun spel na het voorlezen. Het Prentenboek van 2018 is [Ssst! De tijger slaapt](#) van Britta Teckentrup.

Het prentenboek is geschikt voor peuters en kleuters, maar geïnspireerd door dit boek is deze uitwerking gericht op het thema 'Slapen'. Aan de hand van online en offline activiteiten geven we aan hoe je het Prentenboek van het Jaar ook kan inzetten op de bso. Let wel: blijf kritisch en beoordeel zelf of het medium en bijbehorende activiteiten geschikt zijn voor jouw kinderen. Bedenk óf je medium inzet en met welk doel.

Ssst! De tijger slaapt – Interactief voorlezen

Ssst! De tijger slaapt is een interactief prentenboek, geschikt voor kinderen tussen de 2-5 jaar. Tijdens het voorlezen zitten de kinderen niet stil; door het verhaal worden ze erbij betrokken. Door verschillende vragen te stellen, laat je ze nadenken en praten over het verhaal.

Wanneer: De activiteit zet je in tijdens het voorlezen.

Hoofddoel: Vergroten van verhaalbegrip.

Groeps grootte: Jonge kinderen bso (2-5 jaar)

Introductie activiteit

Introduceer het boek als volgt: “*De tijger slaapt en we willen haar niet wakker maken. Er is alleen een probleem: alle dieren moeten erlangs en de tijger ligt vreselijk in de weg. Hoe gaan de dieren dat oplossen?*” Hebben de kinderen een goed idee hoe de dieren langs de tijger kunnen komen?

Bespreek de mogelijkheden en vertel daarna dat je het boek gaat voorlezen. Let goed op hoe de dieren daadwerkelijk langs de tijger komen.

Tijdens activiteit

Lees het boek aan de kinderen voor. Het verhaal leent zich voor interactie tijdens het voorlezen. Aan de kinderen wordt namelijk gevraagd om de dieren veilig over de tijger heen te krijgen. Ze moeten blazen, aaien, wiegen en een slaapliedje voor de tijger zingen. Kunnen de kinderen dit allemaal? Daag de kinderen eventueel uit door nóg harder te blazen, sneller te aaien, zachter het liedje te zingen etc.

Afsluiting activiteit

Bespreek het boek en de activiteit met de kinderen na. Is de tijger uiteindelijk in slaap gevallen? Welke oplossing werkte het best? Hebben de dieren de oplossingen van de kinderen uitgetoetst?

Ssst! De tijger slaapt – Filmpje maken

Hoewel *Ssst! De tijger slaapt* geschikt is om voor te lezen aan jonge kinderen, kan het verhaal ook worden gebruikt voor de oudere kinderen op de bso. Zij kunnen namelijk een video maken over het boek. Dit filmpje kunnen zij laten zien aan de jongere kinderen op de bso. Het is daarmee dan ook een geschikte activiteit voor alle leeftijden op de bso.

Introductie activiteit

Vertel de oudere kinderen dat zij een video gaan maken van het boek *Ssst! De Tijger slaapt*.

Vertel de kinderen dat ze zelf mogen verzinnen hoe zij het verhaal gaan verfilmen. Ze kunnen de dieren misschien zelf nadoen of ze kunnen een stop motion maken van knutselwerkjes/tekeningen waarin de dieren te zien zijn. Geef een aantal voorbeelden, zodat de kinderen alvast inspiratie kunnen opdoen.

Het filmpje hoeft niet lang te duren. Een paar minuten is al gauw lang.

Tijdens activiteit

Deel de kinderen in kleine groepjes in, zodat zij met elkaar een filmpje kunnen maken. Om de beurt mag elk groepje het boek inbladeren. De prenten kunnen zij daarnaast nog eens goed bekijken [in deze video](#).

Laat ze eerst bedenken hoe ze het verhaal willen uitbeelden. Elke scène kunnen ze alvast uitschrijven. Op deze manier leren ze bewust na te denken over het verloop van het verhaal. Daarnaast bedenken ze hoe het verhaal wordt uitgebeeld en op welke locatie. Laat ze daarnaast de

Wanneer: De activiteit zet je in na het lezen van het boek.
Hoofddoel: Bevorderen van creativiteit en verhaalbegrip.
Groepsgrootte: Film maken - Oudere kinderen bso (+7 jaar).
Film kijken - Alle kinderen bso.

Tip! Op zondag 28 januari wordt de tijger tot leven gebracht in [poppentheater Madelief](#).

rollen van het groepje verdelen: Wie filmt het? Wie beeldt het verhaal uit? Wie monteert de video? Als alles van tevoren is bedacht, is het gemakkelijker om de video straks te maken.

Geef per groepje een tablet mee. Begeleid hen (waar nodig) bij het filmen met de tablet. [Er zijn verschillende apps](#) waarmee een video kan worden gemaakt.

Afsluiting activiteit

Zijn de filmpjes opgenomen? Dan is het tijd om het aan alle kinderen op de bso te laten zien! Maak er een echte bioscoop van: toon de video op het digibord, zet alle stoelen op een rij en doe het licht uit. Bespreek elk filmpje daarna na met de makers van de video. Wat hebben jullie uitgebeeld? Waarom hebben jullie het om deze manier uitgebeeld? Voor de jonge kinderen op de bso zijn deze filmpjes geschikt als aanvullende activiteit op het prentenboek. Door het verhaal op meerdere manieren aan te bieden, vergroot je het verhaalbegrip.

Mr Right – Wat betekenen dromen? (video)

Waarom droom je? Hoe vaak droom je op een nacht? Waar droom je over? Deze vragen worden beantwoord in [deze video van Mr Right](#). Dit is een kort, leuk en duidelijk filmpje over dromen. De video kan je inzetten bij de oudere kinderen op de bso (9-12 jaar).

Introductie activiteit

Vertel dat jullie gaan kijken naar de video 'Wat betekenen dromen?'. Kunnen de kinderen hier misschien al antwoord op geven? Klopt hun antwoord? Dat gaan ze zien in het filmpje van Mr Right.

Tijdens activiteit

Bekijk de video en bespreek het daarna met elkaar na. Ga vooral in op het eind van de video. Hierin wordt besproken dat je gemiddeld 6 keer per nacht droomt. Daarnaast vertelt Mr Right dat er in een droom vreemde gebeurtenissen voorkomen die niet altijd kloppen. Weten de kinderen hoe vaak ze dromen? En kunnen ze het navertellen ondanks de onlogische situaties die zich in dromen voor kunnen doen?

Vraag de kinderen een week lang een nachtboek bij te houden. Elke dag, als ze net wakker worden, schrijven ze op waarover ze hebben gedroomd. Ze zullen merken dat het soms best lastig is om een lopend verhaal te schrijven over een droom. Dat is niet erg, maar juist leerzaam: op deze manier worden ze bewust van de opbouw van een verhaal.

Afsluiting activiteit

Door de dromen op te schrijven en bewust hierover na te denken, kan je je dromen steeds beter

Wanneer: De activiteit zet je in na het bekijken van de video.
Hoofddoel: Bevorderen van cognitieve ontwikkeling en taalontwikkeling.
Groepsgrootte: Oudere kinderen bso (+9 jaar)

onthouden. Zal dat bij de kinderen ook het geval zijn? Hoeveel dromen konden de kinderen onthouden aan het begin van de week en aan het eind van de week? Konden ze het aantal dromen tellen of liepen de dromen in elkaar over? Wil een kindje zijn leukste/gekste droom vertellen aan de rest?

Jij bent de liefste (gedichtenboek)

[Jij bent de liefste](#) is een gedichtenboek van Hans en Monique Hagen. Elk gedicht wordt ondersteund door de mooie prenten van Marit Törnqvist. De 23 gedichten lijken op het oog wat pittig, maar de inhoud sluit goed aan op de belevingswereld van kinderen. De gedichtjes nodigen uit tot een dieper gesprek over de gevoelens van de kinderen en maken hen bewust van hun eigen gedachtes.

Neem bijvoorbeeld het gedicht 'Onzichtbaar'. De laatste zinnen van het gedicht zijn:

*onzichtbaar zijn de dingen
die ik kwijt ben
die ik nooit meer vind
maar
met mijn ogen dicht
zie ik alles
wat mijn hoofd verzint*

Dit gedichtje kan je gebruiken voor onderstaande activiteit.

Introductie activiteit

Vertel de kinderen dat ze gaan luisteren naar een gedicht. Pas de setting waarin je het gedicht voorleest aan: doe het licht uit en doe schemerlampjes of kaarsjes aan.

Tip! Wil je de focus leggen op de creatieve ontwikkeling? Maak op basis van een droom een tekening, schilderij of uitgewerkt verhaal. Sluit het af met een online/offline tentoonstelling voor ouders.

Tijdens activiteit

Lees het gedichtje voor. Bespreek het kort met elkaar na. Vraag bijvoorbeeld wat er wordt bedoeld met de zin 'Met mijn ogen dicht, zie ik alles wat mijn hoofd verzint'. Dit gesprek hoeft niet lang te duren. Tijdens de voorgaande activiteit met Mr Right, hebben jullie al uitgebreid over dromen gepraat. In deze activiteit wordt de focus gelegd op het maken van een gedicht.

Laat de kinderen een gedicht maken over hun eigen droom. Als je voorgaande activiteit hebt gedaan, kunnen de kinderen een droom kiezen uit hun dromendagboek. Het gedicht hoeft niet lang te zijn, 6 regels is voldoende. Geef aan dat er verschillende soorten rijmschema's zijn

Wanneer: De activiteit zet je in na het lezen van het gedicht.

Hoofddoel: Bevorderen van taalontwikkeling.

Groepsgrootte: Oudere kinderen bso (+7 jaar)

zoals 'abab', 'aabb'. Laat de kinderen er één uitkiezen waarmee zij hun gedicht schrijven. Als de kinderen het moeilijk vinden om een gedicht te maken, kunnen ze bijvoorbeeld een paar steekwoorden opschrijven. Daarnaast kunnen zij op internet zoeken naar woorden die op deze steekwoorden rijmen. Op deze manier zien zij in dat het internet gebruikt kan worden om antwoorden op vragen te zoeken. Zo leren zij het bewust in te zetten.

Afsluiting activiteit

Zorg weer voor een bijpassende setting en laat de kinderen om de beurt hun gedicht voorlezen. Bespreek de gedichten daarna na: Waarom heb je voor deze droom gekozen? Hebben andere kinderen dit ook wel eens gedroomd? Tip: Het gedichtje kunnen ouders eventueel ook voorlezen vlak voor het slapen gaan.

Wij zijn erg benieuwd wat jullie van de activiteiten vinden! Deel jullie foto's, ervaringen en tips op onze [Facebook](#), [Twitter](#) of [Instagram](#) (#kindenmedia) of mail naar communicatie@sardes.nl